

odst. 2 zákona čis. 48/25. Věc patří na pořad práva, čímž je vyvrácen opačný názor strany žalované.

Čís. 7407.

Složila-li pojišťovna na soudě pojistný peníz, složila ho nejen pro pojištěného, nýbrž i pro všechny jeho věřitele a to předem pro ně. Ukázalo-li se napotom, že pojištěný neměl nároku na pojistný peníz, neměli naň nároku ani jeho věřitelé a jest pojišťovna oprávněna, byl-li pojistný peníz již mezi věřitele rozdělen a jim vyplacen, domáhati se na nich vrácení (§ 1431 obč. zák.).

(Rozh. ze dne 14. října 1927, Rv II 138/27.)

Antonín S. byl pojištěn proti požáru u žalující banky. Žalovaná záložna měla za Antonínem S-em pohledávku 18.500 Kč a vymohla si proti S-ovi exekuční titul a vedla exekuci oproti Antonínu S-ovi vnučeným zřízením zástavního práva na pojištěnou realitu a zabavením jeho nároku proti žalobkyni z pojišťovací smlouvy. Když pojištěná nemovitost vyhořela, složila žalující banka pojistný peníz na soudě, jenž ho rozdělil mezi věřitele a žalované záložně přikázal 23.103 Kč. Poněvadž, jak později vyšlo na jevo, pojištěný Antonín S. sám zapálil nemovitost a nároku na pojistnou sumu neměl, žádala banka na žalované záložně vrácení peníze, přikázaného žalované z pojistné smlouvy. **O b a n i ž š í s o u d y** uznaly podle žaloby, shledavše splněnými podmínky nároku z bezdůvodného obohacení podle § 1431 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odkazuje se na důvody rozhodnutí čis. 6086 sb. n. s., kde otázka po právní stránce podrobně probrána, a dodává se vzhledem k vývodům dovolání jen ještě tolik, že, míní-li dovolání, že jde o dvojí přechod sporného peníze, jeden ze jmění žalobkyně do jmění S-ova a druhý ze jmění S-ova do jmění žalované, přehlíží, že je s tím v rozporu se stavem věci, neboť ve skutečnosti S-ovi nic placeno (ze složených peněz vydáno) nebylo, do jeho jmění nic nepřešlo, nýbrž jde číře o částku, již obdržela přímo žalovaná — teprve to je v souzeném případě placením ve smyslu § 1431 obč. zák. — a již S. nikdy do svých rukou nedostal. Dovolání je na omylu, když v rozporu se skutečností vychází z předpokladu, že sporný pojistný peníz byl žalobkyní složen na soudě pro S-a, pokud se týče jen pro něho a že pak věřitelům vydány částky teprv z tohoto S-ova peníze: vždyť ve skutečnosti složila žalobkyně pojistnou sumu nejen pro S-a, nýbrž i pro všechny jeho věřitele, kteří na sumu tu měli nějaký nárok, ať z jakéhokoli důvodu, jak k tomu podle § 1425 obč. zák. a § 307 ex. ř. byla oprávněna i povinna, neboť právě jen tyto nároky třetích osob byly příčinou, proč se k soudu skládati musilo, protože nebyti jich, nebylo

k tomu příčiny, nýbrž suma přímo S-ovi byla by se musila vyplatiti. Jestliže tedy složeno k soudu k vůli těmto nárokům třetích osob, složeno vlastně a správně předkem pro ně a teprv to, co po uhrazení jich nároků vybyde, což však není věcí skládající strany, by to rozpočítávala, tedy t. zv. hyperocha, složena pro S-a. Ale hyperochy nebylo a tak skládka stala se, jak výsledek ukázal, v zájmu superkondicentů, jimž také soud složenou pojistnou sumu rozdělil a vyplatil. Když pak se ukázalo, že S-ovi nárok na pojistnou sumu nepřislušel, bylo tím také na jisto postaveno, že ani superkondicenti jako jeho věřitelé na ni nároku neměli a že jim tedy vyplacena byla neprávem, že tedy obdrželi nedluh, což se rozumí tak: ne že by vůbec pohledávky neměli — proti S-ovi měli, v poměru k němu byl to tedy dluh — ale neměli nároku proti žalobkyni, tato nic dlužna nebyla ani S-ovi a tedy také ani jim, v poměru k ní byl to tedy nedluh, žalobkyně nedluh ten z mylného dočasného domnění, že je to skutečný dluh, ze svého jmění uhradila tak, že ho složila pro ně k soudu a soud jim jej vyplatil, a má tedy právo podle § 1431 obč. zák. od nich jej zpět požadovati a ne tedy od S-a, jenž jej neobdržel. Jestliže tedy dovolatelka stále opakuje, že žalobkyně byla na svém majetku zkrácena bezdůvodně jen v poměru k S-ovi, nikoli však proti ní, tu že bezdůvodného zkrácení není, předstírá dvojí: jednak zkrácení v poměru k S-ovi, jež, jak právě ukázáno, vůbec nenastalo, ježto S. ze jmění žalobkyně nic neobdržel a nemá, a jednak důvodnost žalobkynina zkrácení proti superkondicentům, důvodnost jich a tím i svého obohacení, která zřejmě není dána, protože ona a ostatní superkondicenti žádného právního důvodu — v tom právě taková důvodnost záležitosti by musela — proti žalobkyni neměli, ten měli právě jen proti S-ovi. Kdyby byla požární náhrada opravdu S-ovi náležela, byla by žalující ohledně ní v právním poměru nejen proti S-ovi, nýbrž i proti superkondicentům, o tom přece nemůže býti pochyby, protože, pokud by byla dlužnicí S-ovou, byla by zároveň poddlužnicí superkondicentů (§ 294—319 ex. ř.), ale poněvadž S. na pojistnou sumu ve skutečnosti nároku neměl, nebyla mu žalobkyně nic dlužna a následkem toho nebyla dlužna ani superkondicentům, kteří proti ní (jinak proti S-ovi) nárok míti nemohli, když ho neměl S., ale příjem placení omylem vykonaného od někoho, proti komu na ně není nároku, je právě příjmem bezdůvodným, obohacením na jeho úkor.

Čís. 7408.

Chráněno-li jako známka pouze určité slovo, lze ho bezzávadně užívat k označení zboží, i když jest též součástí firmy, leč že by ho bylo použito způsobem, nasvědčujícím nepochybně tomu, že jde o označení firmy.

Pokud dlužno v používání známky, chránící pouze jedno slovo, s přičiněním dalšího souboru slov spatřovati neoprávněné užívání firmy.